Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Kwaliteitsonderzoek Primair Onderwijs bij

de Governor de Graaff School

Plaats : Oranjestad, Sint Eustatius
BRIN-nummer : 30HJ
Datum schoolbezoek : 7 oktober 2014
Rapport vastgesteld te Tilburg op 14 november 2014

Inhoud

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 7 oktober 2014 een onderzoek uitgevoerd op de Governor de Graaff School naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. Zij beoordeelt over een periode van vijf jaar (2011-2016) jaarlijks op alle scholen aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en volgt nauwgezet de verbeteractiviteiten. In 2016 zal de school aan alle aspecten van basiskwaliteit moeten voldoen.

Toezichthistorie
Dit is het vierde kwaliteitsonderzoek dat de inspectie uitvoerde op de school, sinds de transitie van Sint Eustatius tot een bijzondere Nederlandse gemeente.

Toezichtkader
De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het document *De Basiskwaliteit van het Primair en Voortgezet Onderwijs in Caribisch Nederland* (Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, maart 2011). Dit document sluit aan op het Toezichtkader po/vo 2011. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport
In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Hoofdstuk 3 geeft de conclusies en afspraken met de school weer.

Onderzoeksopzet
Het onderzoek is beperkt van opzet vanwege recente, ingrijpende veranderingen binnen het personeelsbestand van de school. Drie van de vier leraren zijn tijdens en na afloop van het afgelopen schooljaar vertrokken en de vierde leraar (tevens intern begeleider en tot voor kort interim-directeur) zal de school over enkele weken verlaten. De inspectie heeft zich daarom weliswaar een indruk gevormd van de actuele kwaliteit van de lessen maar zich in gesprekken met de betrokkenen vooral gericht op de maatregelen die de school onderneemt om de continuïteit van het onderwijs te waarborgen.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie de kwaliteit van de volgende kwaliteitsdomeinen: Leerstofaanbod, Onderwijstijd, Schoolklimaat, Pedagogisch-didactisch handelen, Zorg en begeleiding en Kwaliteitszorg.[1]

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:
- Een controle op de aanwezigheid van het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.

---

[1] Kwaliteitsdomeinen zoals beschreven in *"De Basiskwaliteit van het Primair en Voortgezet Onderwijs in Caribisch Nederland"*, Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, maart 2011

- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
- Schoolbezoek, waarbij de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen in de drie combinatiegroepen (1-2-3, 4-5-6- en 7-8).
- Gesprekken met de directie en de intern begeleider over de kwaliteit van verschillende aspecten waaronder kwaliteitszorg en leerlingenzorg.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, na afloop van het schoolbezoek.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. Zij beschrijft hoe de kwaliteit zich verhoudt tot de Nederlandse inspectienormen. Deze bevindingen worden vooralsnog niet weergegeven in de vorm van een score maar in een beschrijving van de aangetroffen kwaliteit.
Voor de leerprestaties geldt een andere benadering. Hiervan geeft de inspectie aan of de school naar haar oordeel bij de meest recente opbrengstmeting door middel van landelijk genormeerde toetsen, voldoende vooruitgang heeft geboekt ten opzicht van de beginsituatie (zoals vastgesteld tijdens het eerste inspectieonderzoek in 2008) en ten opzichte van de vorige toetsafname. Een definitieve inspectienormering voor de leerprestaties in Caribisch Nederland wordt nog ontwikkeld.

Algemeen beeld
De kwaliteit van het onderwijs op de Governor de Graaff School is op een vergelijkbaar niveau als tijdens het laatste kwaliteitsonderzoek in september 2013. Het team is verder gegaan met het ingezette verbetertraject en geleidelijk aan verbetert de kwaliteit.
De vacature van directeur werd het afgelopen schooljaar waargenomen door de intern begeleider, hetgeen voor haar een zware taakbelasting betekende. Ook de intern begeleider zal binnen enkele weken de school verlaten. Met ingang van het huidige schooljaar is een nieuwe interim-directeur aangetreden in afwachting van benoeming van een nieuwe schoolleider. De opvolging van de interim-directeur is nog niet rond. Een leraar met een special needs achtergrond zal de intern begeleider per 1 november opvolgen.
Voorts is het leerlingenaantal laag, ofschoon er weer enige nieuwe leerlingen in de jongste leerjaren zijn ingestroomd. De prognose voor het leerlingenaantal is niet duidelijk en is er een reëel risico dat de school op termijn financieel niet meer exploitabel is.

Het voorgaande kenschetst in essentie de situatie van de school. De kwaliteitsontwikkeling verloopt, ondanks de niet gunstige omstandigheden, tot dusverre naar behoren maar de school loopt risico's voor de continuïteit. Bovendien zal de transitie naar het Engels als instructietaal in het voortgezet onderwijs en de gevolgen die dat heeft voor de inrichting van het basisonderwijs, nog extra inspanningen van de school vergen. Dat betekent dat het eveneens nieuwe bestuur een grote verantwoordelijkheid draagt voor kwaliteitsbewaking en –borging, zeker wanneer de benoeming van de functionarissen op de twee vacatures langer op zich laat wachten.
De inspectie zal de onderwijskundige en bestuurlijke ontwikkeling nadrukkelijk blijven volgen.

Toelichting

Onderwijsleerproces
Op hoofdlijnen is de kwaliteit van het onderwijs geconsolideerd. Elementen als de besteding van de beschikbare onderwijstijd, het pedagogisch en didactisch handelen, het schoolklimaat en de leerlingenzorg vertonen betrekkelijk weinig tekortkomingen. Een essentieel punt voor verbetering blijft de mate waarin de leerstof wordt aangeboden tot en met het niveau van groep 8. De leerlingen in groep 7 en 8 krijgen, vanwege de nog bestaande leerachterstanden, de leerstof aangeboden tot en met groep 6, respectievelijk groep 7. De school probeert deze achterstanden zoveel mogelijk in te lopen maar momenteel is de aansluiting op het voortgezet onderwijs niet optimaal.
De leerresultaten variëren per leerjaar en per vak. Het rekenen in de laatste groep 8 bleef achter bij de verwachtingen van de school. Uit de eigen evaluatie van de school blijkt echter ook dat de leerlingen in de leerjaren 3, 4 en 6 voor rekenen-wiskunde gemiddeld op de vaardigheidsscore van Europees Nederlandse leerlingen zitten. Dit biedt perspectief voor een betere uitstroom in de nabije toekomst.
Bij het lezen in het Engels vallen de resultaten tegen: er zijn teveel leerlingen die beneden het gemiddelde scoren op de gecombineerde toetsen voor technisch en begrijpend lezen. Nogal wat leerlingen zitten bij het lezen in het Engels op frustratieniveau. Gegeven de overgang naar het Engels als instructietaal in het voortgezet onderwijs, is dit een belangrijk signaal om in het verbetertraject op te pakken.
In het lezen in het Nederlands hebben de leerlingen van groep 8 voldoende vaardigheidsgroei doorgemaakt. Volgens de school bevestigt dit het beeld dat als leerlingen het Engels lezen eenmaal beheersen, de overstap naar het Nederlands lezen gemakkelijker is.
Een tweede verbeterpunt is de beleidsmatige aandacht voor de sociale veiligheid van leerlingen en personeel. De school heeft nog geen beleid om incidenten op dit gebied te voorkomen en, indien zich onverhoopt een incident voordoet, dit op een accurate en planmatige wijze af te wikkelen. In de afgelopen tijd waren er spanningen in het team en in een wat verder verleden hebben zich ernstiger veiligheidsincidenten in en rond de school voorgedaan. Een beleid op dit punt ontwikkelen is daarom niet alleen een kwaliteitseis maar ook in de praktijk zeer wenselijk.

Kwaliteitszorg
Hoewel de ontwikkeling van de leerresultaten bemoedigend is, blijven ze voor de school nog te ver achter. Om die reden, maar ook omdat de wisselingen in het personeel en de onduidelijke bestuurlijke situatie van de afgelopen periode risico's voor de continuïteit inhouden, is een goede kwaliteitszorg van extra belang voor deze school.
De school heeft op dit gebied, ondanks de afwezigheid van een directeur in het schooljaar 2013-2014 al de nodige stappen gezet. De huidige interim-directeur heeft, ten behoeve van de overdacht aan zijn opvolger, recent nog borgings- en controledocumenten en -procedures toegevoegd. Daarnaast is een richtlijn voor de interne communicatie opgesteld ten behoeve van de collegialiteit binnen het team.
Het belangrijkste verbeterpunt is een cyclus van structurele zelfevaluatie waarin alle aspecten van de onderwijskwaliteit op een planmatige wijze worden doorgenomen en waarbij de school vaststelt of de kwaliteit voldoet aan de eigen streefdoelen en normen.
Voor het bestuur, dat pas onlangs is geïnstalleerd, is zo'n structurele zelfevaluatie een belangrijke informatiebron waarmee zij de ontwikkeling van haar school kan volgen.

3 Conclusies en afspraken

Onderwijskwaliteit
Wanneer de Governor de Graaff school voortgaat op de huidige weg van verbetering van het onderwijs, kan zij de basiskwaliteit, zoals beschreven in het document "De basiskwaliteit van het primair en voortgezet onderwijs in Caribisch Nederland", op de streefdatum (eind 2016) of wellicht iets eerder bereiken. Daarbij moet er echter niets misgaan in de continuïteit van deze kleine school. De inspectie vindt de continuïteit momenteel een ernstig risico: de vacature van directeur is niet vervuld. De ontwikkeling van de leerlingenpopulatie is onzeker en de ingrijpende ontwikkelingen zoals het Engels als instructietaal kunnen een zware wissel trekken op de school en het bestuur.

Naleving
Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

De sinds 1 augustus 2014 wettelijk verplichte klachtencommissie en medezeggenschapsraad (WPO-BES, artikelen 17, 18 en 19) zijn niet door het bevoegd gezag geïnstalleerd. De inspectie heeft de tekortkoming met het bestuur besproken en het bestuur is het eens met de vastgestelde tekortkoming.
De inspectie heeft het bevoegd gezag opdracht gegeven de wet alsnog na te leven.